

СТАТИСТИКА

Берідзе Т.М.

*кандидат технічних наук, доцент,
Криворізький економічний інститут
Криворізького національного університету*

СТАТИСТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Орієнтація сучасних підприємств на успіх передбачає використання організаційних методів та інструментів стратегічного управління. Як зазначають ряд дослідників, стратегічне управління оперує конструкціями, котрі можуть бути охарактеризовані як концептуальне представлення проблеми, що вирішується з опором на теорію. Стратегічне управління орієнтовано, перш за все, на розробку практичних рекомендацій, використовуючи при цьому не лише власні моделі і інструментальні розробки, а і досягнення інших наук [1, с. 207; 2, с. 110-115; 3, с. 182].

Комплексний моніторинг економічного стану підприємства у системі стратегічного управління розглядається як регулярні, що виконуються за заданою програмою, спостереження оточуючого підприємство ринкового середовища, матеріальних, трудових та фінансових ресурсів в середині підприємства, його виробничих, інформаційних та управлінських процесів, що дозволяє визначити їх стан, а також зміни, які відбуваються у об'єктах спостереження під впливом підприємницької діяльності конкретної структури.

Системи моніторингу, в якості найважливішої складової управління економічними об'єктами, недостатньо висвітлені у науковій літературі. Можна виділити окремі праці В. Галіцина, А. Когута, В. Комарова, Н. Кравченко, В. Маркова, М. Пугачової, В. Савчук, Г. Черкашина, А. Шевякова в яких вирішуються питання концептуальних засад та організації моніторингу [4-7].

Процес створення системи моніторингу у стратегічному управлінні має наступні взаємопов'язані етапи: побудова діагностичної моделі, вибір способу діагностики, визначення класу недоліків, котрі потрібно знайти; вибір методів контролю, аналіз результатів контролю.

В ряді практичних випадків проектування складних систем стратегічного управління виконується без розробки питань організаційних процедур моніторингу. Це викликано наступними

причинами: нечітка регламентація вимог поставленого завдання до розробки засобів моніторингу, недостатність фінансування, стислість строків проектування, і одна з головних причин – недостатня професійна підготовка розробників в питаннях теорії і практики моніторингу.

Спеціалісти з проектування систем стратегічного управління повинні мати уявлення про загальні підходи системного аналізу при визначенні і побудові моделей моніторингу.

Моніторинг є одним із найважливіших атрибутів процесів стратегічного управління, пов'язаний із вирішенням питань дослідження деякої проблеми, спостереженням за ситуацією плинущу і розвитку деякого процесу тощо. Коли задача моніторингу зрозуміла, його організація не зазнає принципових складностей: виділяються внутрішня і зовнішня сфери, сприятливі і негативні чинники, визначаються джерела інформації і вимоги до неї і організується спостереження за ситуацією.

Структура системи моніторингу визначається її функціональним призначенням, особливостями об'єкту дослідження, переліком завдань тощо.

Зміна умов зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства тягне за собою перегляд цільових параметрів: необхідно перевірити наскільки оптимальні поставлені цілі в нових умовах, чи спроможне підприємство, зважаючи на зміни, що виникли, досягти поставлених цілей. На підставі зміни цільових параметрів, а також прогнозу змін сильних і слабких сторін самого підприємства корегується план дії щодо досягнення цілей, скорегований план втілюється у життя.

За допомогою запровадження таких організаційних заходів можна отримати інформацію для ефективного стратегічного управління діяльністю підприємства та прийняти корегуючі рішення щодо досягнення поставлених цілей.

Таким чином, стратегічне управління діяльністю підприємства передбачає організацію системи комплексного моніторингу, яка являється синтезом організації інформаційних потоків, аналізу, контролю, прогнозування.

Збільшення інформаційного простору при побудові системи комплексного моніторингу діяльності підприємства пропонується здійснювати за допомогою організаційних заходів, розширення кадрового потенціалу та більш повного ведення обліку основних показників.

Список використаних джерел:

1. Гагаринська Г.П. «Менеджмент: стратегія виживання», Самара: Самарський будинок друку, 1996. – 207 с.
2. Закс С. «Стратегія і економіка: проблеми теорії і практики управління», 1996. – 110-115 с.

3. Отварухіна І.С. «Стратегія економічного росту в умовах ринку», Владивосток: Видавництво Далекосхідного університету, 1996. – 182 с.
4. Галіцин В.К. «Системи моніторингу в управлінні економікою: моделювання та інформаційні системи в економіці». – К., 2001.
5. Галіцин В.К. «Дискретність спостереження в системі моніторингу: моделювання та інформаційні системи в економіці». – К., 2001.
6. Пугачова М.В. «Концептуальні основи статистичного моніторингу», – К., 2003.
7. Савчук В. «Моніторинг стану підприємства». – 2004.

Затулівітер Ю.С.

аспірант,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ВРАХУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ РАХІВНИЦТВІ

Ідеї та практичні методи переходу до сталого розвитку підтримані більшістю країн світу, роблять необхідним врахування екологічного фактору в системі основних соціально-економічних показників розвитку. Слід зазначити, що традиційні макроекономічні показники не можуть дати повну картину економічного розвитку та зростання добробуту населення, а за їх формальним зростанням може бути прихована екологічна деградація. У світі активно йде розробка критеріїв та індикаторів сталого розвитку. Цим займаються провідні міжнародні організації: Організація об'єднаних націй (ООН), Світовий Банк, Європейське співтовариство та ін.

Важливим етапом розвитку національного рахівництва є розробка та впровадження нової концепції системи рахівництва СНР-2008. Варто підкреслити, що перехід на «СНР-2008» передбачає екологічний чинник як на внутрішній параметр функціонування «зеленої» економіки. Екологічно скориговані показники доходів забезпечують вірогідну статистичну інформацію про економічне зростання та позитивний чи негативний вплив екологічного чинника. Наприклад, у Нідерландах традиційно розрахований ВВП у період з 1980-2000 рр., становив 164, а за обчисленнями екологічної політики 127. У Шотландії різниця між екологічним і традиційним ЧВП в середньому становить 4%, а у Франції – у межах близько 3-5%, залежно від методу оцінки [1; 2; 3].

Поступово «зелена економіка стає механізмом забезпечення сталого розвитку, а зміни набувають незворотного характеру. Зростає цінність природного капіталу, трансформуються методики розрахунків